

ÇALGI YAPIM USTALARI VE ÇALGI SATIŞ MAĞAZALARININ İNCELENMESİ: ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Sevilay Gök Akyıldız
Akdeniz Üniversitesi
Antalya Devlet Konservatuvarı
Geleneksel Türk Müziği Bölümü
Türk Halk Müziği Anasanat Dalı
sevilaygok@akdeniz.edu.tr

Özet

İnsanlığın var oluşundan beri, dünya üzerinde pek çok çeşitte çalgılar icat edilmiş ve kullanılmıştır. İnsanlıkla paralel giden bu uzun gelişim süresinde, yapımcılar, çalgılardan en iyi verimi almak için, zamanın her türlü imkânlarını kullanmışlardır. Bu çalışmada Antalya ili merkez ilçelerinde yaşayan çalgı yapımcılarını, müzik aletleri ve aksesuarları satan merkezleri tanımak, çalgı yapımcılarının çalgı yapım teknikleri hakkında bilgi sahibi olmak ve yaşadıkları sorunları ortaya koymak, çalgı satış mağazalarındaki çalgı satışlarını inceleyerek Antalya'da yaşayan toplumun müzik beğenisini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmış ve veriler görüşme yoluyla elde edilerek yorumlanmıştır. Araştırmaya Antalya Merkez ilçelerinde yaşayan çalgı yapımcıları, çalgı satış mağazaları katılmıştır. Çalgı yapıcılığı bir meslek gurubu olarak görülmeli ve gerekli her türlü devlet desteği sağlanmalıdır. Ülkemizde ki çalgı yapımcılarının yurt dışındaki teknolojiye yabancı kalmaması için çeşitli kolaylıklar sağlanmalı ve çeşitli teşvikler verilmelidir. Müziğe meraklı ve müzikle uğraşan herkesin istediği çalgıyı yaşadığı yerde kolaylıkla bulabilmesi, müzikteki gelişimin ön koşulunu oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Çalgı yapımı, Çalgı satışı, Müzik beğenisi, Antalya.

MASTERS OF INSTRUMENT MADE STORE SALES AND INVESTIGATION OF INSTRUMENT: THE CASE OF ANTALYA

Abstract

Since the existence of humanity on earth, many kinds of instruments have been invented and used. Running parallel to humanity in this long development period, producers have been used the time to have all kinds of possibilities to get the best performance from the instrument, In this study it is aimed to recognize the instrument makers that lives in the central districts of Antalya province and music instruments and accessories selling centers, to get information about the instrument construction techniques of the instrument makers and to reveal the problems they live and by examining the instrument sales in musical outlets in Antalya society's music appreciation. A qualitative research approach was used and data obtained through interviews were interpreted. Instrument makers living in the central district of Antalya, instrument stores participated to the research. Musical producers should be seen as a profession group and all necessary government support should be provided. Various facilities should be provided and various incentives should be given to instrument makers in our country to keep pace with the technology in abroad.

Key Words: Instrument making, Instrument sales, Music appreciation, Antalya.

GİRİŞ

İlk insanlardan günümüze kadar bütün uygarlıklarda, erdemin, bilgeliğin ve zarafetin kaynağı sayılan müzik, insanların sevinç, hüznün, mutluluk, vb. duygularını ifade etmesinde de önemli bir araç olmuştur. Müziksel beğeni, kişiler ve toplumlar arasında farklılıklar göstermiş ve bu sayede farklı türler ve biçimler ortaya çıkmıştır. Müziksel beğenin oluşmasında kişinin sosyal statüsü ve içerisinde yaşadığı toplumun kültürel yapısının önemi büyüktür. (İmİK,2007:1). Tanrıkorur'a (2003:56) göre; *"müzikte çalgı istisnai birkaç form dışında, 1. Ses müziğinin vazgeçilmez eşlik unsuru, 2. Başlı başına bir müzik türü olarak çifte fonksiyona sahiptir.*

"Çalgı, müzik yapmak için kullanılan aletlere verilen genel addir. Instrument 'çalgı' olarak Türkçeleştirilebilir. Çalgıların türleri, tarihi, yapım biçimleri gibi konuları inceleyen bilim dalına da 'organoloji' denir" (Kalender, 2001:160). Çalgıların oluşumlarında yer ve zaman farkı olsa da icra edilen müziğin temsil gücünü artırmak ve daha zengin bir müzikal doyum noktasına ulaşmak için zaman içinde yaşadığı coğrafya ve kültür anlayışına bağlı olarak birlikte icra edilmeleri söz konusu olmuştur. Her biri kendi içerisinde benzer ve farklı özelliklere sahip olan Türk halk çalgıları da belli amaçlar doğrultusunda zamanla bir araya gelmişlerdir (Kınık, 2011: 212).

İnsanlığın var oluşundan beri, dünya üzerinde pek çok çeşitte çalgılar icat edilmiş ve kullanılmıştır. Bu çalgılar uzun zaman içerisinde gelişimlerini devam ettirerek günümüze kadar ulaşmıştır. İnsanlıkla paralel giden bu uzun gelişim süresinde, yapımcılar, çalgılardan en iyi verimi almak için, zamanın her türlü imkânlarını kullanmışlardır (Çakırcı, Öter, 2009:309).

Türkiye'de çalgı yapım, 1936 yılında Ankara Devlet Konservatuarı'nda bir çalgı yapım atölyesinin kurulması ve Almanya'dan Heinz Schafrat adında bir uzmanın burada göreve başlamasıyla akademik bir hüviyet kazanmıştır. Heinz Schafrat II. Dünya savaşının çıkmasıyla, 1939 yılında yurduna dönmüştür. 1975 yılında İstanbul'da Türk Müsiki Devlet Konservatuarının kurulması, Cafer Açın'ın bu bölüme öğretim görevlisi ve bölüm başkanı olarak atanması ile 1976 yılında burada bir Çalgı Yapım Bölümü kurulmuştur. Konservatuarın 1981 yılında İstanbul Teknik Üniversitesine bağlanmasıyla bölüm üniversite çatısı altında Türk Müziği çalgılarının imalatının öğretildiği ilk kurum olmuş ve daha sonra diğer üniversitelerde kurulan çalgı yapım bölümlerine öncü olmuştur (Aktaran: Işık, Uslu, 2012:25).

Konservatuar bünyesinde çalgı yapım bölümlerinin kurulması ile çalgı yapıcılığı kurumsal bir kimlik kazanmıştır. Etem Ruhi Üngör çalgı yapımcılarını, çalgı yapım süreci bakımından 3 boyutta incelemiştir. 1- Çalgının üretimin başından sonuna kadar tek elden çıkması, 2- Çalgının bir bölümünün yapılıp, diğer bölümlerinin de başka yapımcılar tarafından yapılması, 3. Çalgı yapımcısı bir firmanın çalgılarını çeşitli yapımcılara yaptırarak kendi etiketi ile satması (Karabıyık, 2011). Bu çalışmada Etem Ruhi Üngör'ün sınıflandırmasındaki "1- Çalgının üretimin başından sonuna kadar tek elden çıkması" maddesinden yola çıkarak, bu maddede belirtilen özellikleri taşıyan çalgı yapımcıları ile görüşülmüştür.

AMAÇ

Bu çalışmada Antalya ili merkez ilçelerinde yaşayan çalgı yapımcılarını, müzik aletleri ve aksesuarları satan merkezleri tanımak, çalgı yapımcılarının çalgı yapım teknikleri hakkında bilgi sahibi olmak ve yaşadıkları sorunları ortaya koymak, çalgı satış mağazalarındaki çalgı satışlarını inceleyerek Antalya'da yaşayan toplumun müzik beğenisini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarının Antalya'da yaşayan çalgı yapımcılarını tanıma fırsatı sağlayacağı ve çalgı yapımı ile ilgilenen kişilere yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Antalya ili merkez ilçelerinde yaşayan çalgı yapımcıları kimlerdir?
2. Çalgı yapımında kullanılan yöntem ve teknikler nelerdir?
3. Antalya ili merkez ilçelerindeki çalgı satış mağazalarında en çok hangi çalgının satışı yapılmaktadır?

YÖNTEM**Araştırma Modeli**

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmış ve veriler görüşme yoluyla elde edilerek yorumlanmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme formu ve doküman analizi gibi veri toplama tekniklerinin kullanıldığı ve olayların doğal ortamda, bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik sürecin izlendiği bir araştırma türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Nitel araştırma yönteminin tercih edilmesinin nedeni, bu araştırmada daha detaylı ve derinlemesine bilgi edinmek istenmesidir.

Katılımcılar

Araştırmaya Antalya Merkez ilçelerinde yaşayan çalgı yapımcıları, çalgı satış mağazaları katılmıştır. Çalgı yapımı ile uğraşan ustalar aynı zamanda çalgılarının satışını da yapmaktadırlar. Tablo 1 de katılımcıların özellikleri vurgulanmıştır. Saz yapım ustaları ve çalgı satış mağazaları temsilcileri aynı tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların Özellikleri

Katılımcılar	Cinsiyet	Yaş	Mezuniyet	Yaptığı Çalgı	Deneyim (Yıl)
Ramazan Karataş	E	57	İlkokul	Bağlama	38
Bayram Çelik	E	60	Ortaokul	Bağlama- Kaval	45
Mahir Uygur	E	33	Önlisans	Bağlama	16
Tevfik Gülten	E	55	Önlisans	Kabak Kemane	26
Hurşit Alpaslan	E	34	Lise	Bağlama	9
Cesim Demir (Cesim Saz Evi)	E	40	Lise	Kabak Kemane- Kaval-Bağlama	24
Varlık Tekin (Varlık Müzik)	E	30	Üniversite	--	--
Umut Özçalışkan (Ezgican Müzik)	E	29	Önlisans	Bağlama	9
İsmail Ölmez (Ulaş Saz Evi)	E	44	Ortaokul	Bağlama- Keman- Çello	32

Veri Toplama Aracı

Katılımcıların görüşleri görüşme formu yoluyla toplanmıştır. Görüşme formu, kişisel bilgiler bölümü, çalgı yapım süreci bölümü ve çalgı yapımcılarının ve satıcılarının beklentileri bölümü olmak üzere toplam üç bölümden oluşmuştur. Görüşme formundaki sorulardan bazıları şunlardır:

- ✓ Yaptığınızı/ sattığınızı çalgıya olan talep durumuna yönelik düşünceleriniz nelerdir?
- ✓ Yaptığınızı/ sattığınızı çalgının yapımıyla ilgili yeni teknikler geliştirilmesi konusunda düşünceleriniz nelerdir?
- ✓ Çalgı yapımcılığı mesleğinin daha iyi bir yere gelmesi konusunda beklentileriniz nelerdir?

Veri Çözümleme Teknikleri

Görüşme ile elde edilen veriler katılımcılardan izin alınarak ses kayıt cihazına kaydedilmiş ve kayıt altındaki bu görüşmeler kelime kelime çözümlenmiştir. Aynı zamanda görüşme formu oluşturulup, katılımcının sözleri not alınmıştır. Görüşme ile ilgili sorulara yönelik belirlenmiş kategoriler önceden oluşturulmuştur ve araştırmanın amacını yansıtmaktadır. Bu kategoriler yapılacak doküman analizinin de temel kategorileri olacaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006:198). Ortaya çıkan sonuçlar birlikte yorumlanmıştır.

BULGULAR**Malzeme temini**

A1, A2, A4, A6 ve A7 katılımcıları yaşadıkları ili tercih ettiklerini yani Antalya'dan da malzeme temin ettiklerini söylemişlerdir. A2, A4, A7, A8 ve A9 katılımcıları malzeme teminini İstanbul'dan da yapmaktadır. A5 katılımcısı Artvin, Mersin, Adana Ankara illerinden de malzeme temin ettiklerini belirtmiştir. A2, A3, A5 ve A9 katılımcıları, Karadeniz bölgesi Samsun, Giresun Karabük, Artvin illerinden de malzeme temin ettiklerini belirtmiştir. A4 ve A6 katılımcısı özellikle Antalya sanayisinden malzemelerini tercih ettiğini belirtirken, Kocaeli'nden de

yararlandığını söylemiştir. A2,A7 ve A8 katılımcıları aynı zamanda İzmir ilinden de malzeme temin ettiklerini vurgulamışlardır. A8 katılımcısı kurumsal bir şirket olduklarını ve çalgılarının bir kısmını ithal ettiklerini belirtmiştir. Çalgı yapım imalathanelerinin olduğunu belirtip, Antalya'daki birçok çalgı yapım ustasından destek aldıklarını söylemektedir. A9 katılımcısı çalgı yapım malzemelerini Almanya'dan da temin ettiğini belirtmektedir.

Tablo 2: Malzeme Temin Edilen İller

Katılımcılar	İl
A1	Antalya'nın yayla bölgelerinden (Korkuteli vb.)
A2	Karadeniz/ İstanbul/ İzmir/ Antalya
A3	İstanbul/Adana/Ankara/Samsun/Giresun/Karabük
A4	Antalya Sanayi/İstanbul/ Kocaeli
A5	İstanbul/Adana/Ankara/Samsun/Giresun/Mersin/Artvin
A6	Antalya Sanayi
A7	Antalya/ İzmir/ İstanbul
A8	İzmir / İstanbul /Çin
A9	İstanbul/ Karadeniz/ Almanya

Çalgı yapımında yeni teknikler geliştirme

Katılımcılardan A7 ve A8 katılımcısı hariç diğer katılımcılar çalgı yapımında yeni teknikler geliştirme konusunda olumlu cevap vermiştir. A1 ve A2 katılımcısı bağlama yapımında sapı takmada ve sap arkasını yuvarlamada yeni aparatlar geliştirdiğini, kapak yapımında farklı ağaçlar çalıştığını söylemiştir. Her yaptığı sazda daha iyi tınlar elde etmek için uğraştığını belirtmektedir. A2 katılımcısı aynı zamanda 'Saztar' adında bir bağlama türü üretmiştir. A3 katılımcısı perde sistemleri, cila sistemleri ve tekne sistemleri geliştirdiğinden bahsetmiştir. Ağaç birleştirme yöntemleri, burgular ve sap yapımında alüminyum profiller kullandığını belirtmiştir. A4 katılımcısı daha çok estetik ve ses kalitesi üzerinde çalışmalarını sürdürdüğünü belirtmiştir. Daha çok keman ölçülerine göre çalıştığını ama kişilerin avuç içlerine göre ölçülerde düzenlemeler yaptığını ve yine kişilere göre kabak kemane için yay ürettiğini söylemektedir. A5 katılımcısı çalgılarda daha çok cihaz tasarımı (freze, bıçak vb.) ve elektronik donanım geliştirme ve dijital üzerinde çalışmakta olduğunu söylemiştir. Ticari kaygı gözetmeksizin ağaç ve malzeme kalitesini maksimum düzeyde tutmayı amaçlamış, entonasyon ayarları ve genel tınlara göre çalışmalarını devam ettirdiğini bildirmiştir. 'Bağı' adında elektronik, daha çok elektrogitara benzeyen ve bluetooth özelliği olan bir bağlama çalgısı üretmiş, aynı zamanda bas bağlama üzerinde de çalışmalar yaptığını söylemiştir. A6 katılımcısı üretmiş olduğu çalgıları yeni materyallerle modernize etmeyi amaçladığını belirtmiştir. Çalgıdaki sap, kulak ölçüleri, tınısının dünya standartlarına ve diğer sazlarla uyumlu olmasında dikkat ederek çalışmalar yaptığını bildirmektedir. Kabak kemane için A4 katılımcısı gibi kemanla aynı ölçüleri kullandığını altın oranlar kullandığını belirtmiştir. Bağlama yapımında ise daha çok perdeler ve eşik ayarları yaparken daha hassas olduğunu söylemiştir. A9 katılımcısı çalgılarda uzun ömürlülük ve ergonominin önemli olduğunu vurgulamıştır. Daha iyi ses, daha iyi tınlar elde etmek için çalıştığını, akustik sensör geliştirdiğini ifade etmiştir. Çalgılarda sap boyu olarak Cafer Açın'ın ölçülerini kullandığını kalan diğer ölçüleri kendisinin düzenlediğini söylemiştir. Aynı zamanda sırma tel üretimi yapmak için bir makine tasarladığını belirtmiştir. Çalgılarda vernik kullanımının da doğru olmadığını sözlerine eklemiştir.

Yapılan ürünlerin değerlendirilmesi

A7 ve A8 katılımcısı hariç bütün katılımcılar yaptıkları ürünleri sipariş üzerine yapıp sattıklarını söylemiştir. A1 katılımcısı ürettiği çalgıları tavsiye üzerine sattığını ve talep gördüğünü belirtmiştir. A2 katılımcısı çalgılarda teknik ölçülere dikkat ettiği için çevresel faktörlerin olumlu görüşleri vasıtasıyla çalgıların talep görmesini pozitif değerlendirmiştir. A3 ve A5 katılımcıları ürettikleri çalgılarda ticari kaygı gözetmeksizin ağaç ve malzeme kalitesini maksimum düzeyde tutmayı daha çok önemsediklerini vurgulamışlardır. A4 katılımcısı ürettiği ürünlere olan talep durumundan dolayı ürünleri yetiştiremediğini yurt dışına da yolladığını belirtmiştir. A6, A7 ve A8 katılımcıları aynı zamanda müzisyen oldukları için, satışını yaptıkları ürünleri seçtiklerini, beğenmedikleri ürünü satmadıklarını belirtmişlerdir. Çalgının malzeme ve usta kalitesine göre fiyatlarının da değiştiğini sözlerine eklemişlerdir. A9 katılımcısı çalgıları sipariş üzerine kişilere özel yapmak istemediğini, kendisinin isteyerek çalgı yaptığında daha kaliteli sazlar yaptığını, çünkü kendine özgü standartları olduğunu bildirmiştir. Ürettikleri çalgıların, işçiliğinin ve ağaç kalitesinin Türkiye standartlarına göre çok iyi olduğunu ancak Uluslararası standartlarda olmadığını vurgulayarak gerçek maliyetlerini kazanamadıklarını da sözlerine eklemiştir.

Çalgı imal etme mekânları

Tablo 3: Çalgıların yapıldığı mekânlar

Katılımcılar	İmal Yeri
A1	Atölye
A2	Atölye
A3	Atölye
A4	Atölye
A5	Atölye
A6	Atölye
A7	--
A8	--
A9	Atölye

Yapılan çalgıya olan talep durumunun değerlendirilmesi

Katılımcılar Antalya ilindeki müziksel yapıyı göz önünde bulundurarak, yaptıkları çalgılara olan talep durumunun iyi olduğunu belirtmişlerdir. A6 katılımcısı ise yaptığı çalgıya olan talep durumunun orta düzeyde olduğunu ifade etmiş, çalgılara daha çok çocukların ve orta yaş insanların talep gösterdiklerini, gençlerin pek ilgilenmediklerini ifade etmiştir. A7 katılımcısı A1, A2, A3 ve A5 katılımcıları yaptıkları çalgıya olan talebin çok fazla olmadığını, ancak sipariş üzerine çalgı yaptıklarını söylemişlerdir. Bunun da arz talep dengesi ve ilgili olmakla alakalı olduğunu düşündüklerini söylemişlerdir. A8 katılımcısı toptan satış yaptıklarını ve daha çok askeri ve güzel sanatlar lisesine toplu olarak satış yaptıklarını belirtmiştir. A9 katılımcısı kaliteli sazlar ürettiğini fakat toplumda insanların alım gücünün yetersiz olduğunu bu sebeple zarar ettiklerini belirtmektedir.

Çalgı yapımcılarının başka bir mesleğe sahip olup olmadığının belirlenmesi

A1 katılımcısı çalgı yapımından başka bir mesleğe sahip olmadığını belirtmiştir. A2 ve A4 katılımcısı çalgı yapımı dışında emekli olduğunu, A3 katılımcısı da asıl mesleğinin turizmci olduğunu söylemiştir. A5, A6, A7, A8 ve A9 katılımcıları çalgı yapımı dışında müzisyen olduklarını ifade etmiştir.

Çalgı yapımcılarının sorunları ve beklentileri

A1, A2, A3, A5 ve A6 katılımcıları yetiştirecek elemanlar bulmakta zorlandıklarını, beklentilerinin gerçek anlamda hevesli, istekli ve ahlaklı talebeler bulmak ve yetiştirmek olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca A1 katılımcısı, çalgı yapımcılarının sorunları ile ilgili devlet desteğinin önemini vurgulamış, “Çalgı yapım ustalarına devlet katkısı sağlanması gerekiyor” ifadelerini kullanmıştır. A2 katılımcısı “Pazar yok ve arandığı malzemeler istendiği zaman bulunamıyor. Ayrıca vergi sisteminden dolayı gider çok fazla ve zarar ediyoruz” şeklinde bir ifade kullanmıştır. A3 katılımcısı çalgı üretimi ve çalgı eğitiminin yaygınlaşması için okullarda bilhassa müzik kültürünün verilmesini ve okullarda çalgıların desteklenmesi gerektiğini belirtmektedir. A4 katılımcısı herhangi bir beklentisinin olmadığını, çalgı yapımı işini amatör bir ruhla yaptığını belirtmiştir. A9 katılımcısı, çalgı yapımcılarının estetik, uzun ömürlülük, görüntü ve tınıya hizmet edebilmeleri için kaliteli alet ve makinelerle çalışması gerektiğini vurgulayarak metal işlerinin bu alana yetersiz hizmetleri olduğunu ifade etmiştir. Çalışmaların yaz kış daha rahat yapılabilmesi için kullanışlı bir atölyenin olmasının gerekliliğini de sözlerine eklemiştir.

Çırak yetiştirme durumu

Tablo 4. Çırak yetiştirme durumu

Katılımcılar	Çırak Yetiştirme
A1	Hayır
A2	Hayır
A3	Hayır
A4	Evet
A5	Hayır
A6	Evet
A7	Evet
A8	Hayır
A9	Hayır

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada; Antalya ili merkez ilçelerinde yaşayan çalgı yapımcılarının ve çalgı satış mağazalarının tanıtılması ve çalgı yapımcılığıyla alakalı ilk ağızdan bilgi sahibi olunması amaçlanmıştır. Çalgı yapımcılarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen sonuçlar şunlardır:

1. Çalgı yapımcıları, yetiştirecek eleman bulmakta zorlanmaktadır.
2. Çalgı yapımcıları, bir meslek gurubu olarak görülme istemekte ve bu konuda devletten destek beklemektedir.
3. Çalgı yapımcıları, ülkemizde sahip olmadıkları teknolojik ve teknik imkânlarla sahip olmak istemektedir.
4. Çalgı yapımcıları, okullarda çalgı destekli müzik kültürü aşılanmasını istemektedir.
5. Çalgı yapımcıları, el sanatlarının bir kolu olan çalgı yapımcılığının bir adının olmasını istemektedir.

Çalgı satış mağazaları genel olarak ayda en az 40'a yakın bağlama satışı gerçekleştirmektedir. Bazı merkezler ayda 5 kabak kemane, 50 ye yakın gitar satışı yapmaktadır. Türk müziği çalgılarına daha çok talep

gösterilmektedir. Bu kurs merkezlerinin çoğunda çalgı eğitimi verilmektedir. Müzikle ilgilenen, kaliteli müzik eğitimi almış bilinçli kesimin artması, çalgı yapımındaki beklenti kalitesini de güçlendirecektir.

Çalgı yapımcılarının tümü, çalgıları atölyelerinde yapmaktadır ve hepsi ürettikleri çalgıları da çalmaktadırlar. Çalgı yapımcılığı, güzel sanatların birçok dalında olduğu gibi meşk usulü ile yani usta – çırak ilişkisi çerçevesinde günümüze kadar gelmiştir. Çalgı yapımcılığında belirli bir standardı ve kaliteyi yakalayabilmek için acilen metotlaşma yoluna gidilmelidir. Ülkemizde ki Türk Müziği Konservatuarlarında çalgı yapım, bakım ve onarım bölümlerinin sayısı olarak artması, çalgı yapımcılığının kurumsal bir nitelik kazanması için önemlidir. Ayrıca bu bölümlerde ki eğitim ve öğretimin niteliği de arttırılmalı ve toplumun ihtiyacına cevap verecek ölçüde geliştirilmelidir.

Çalgı yapımcılığı bir meslek gurubu olarak görülmeli ve gerekli her türlü devlet desteği sağlanmalıdır. Ülkemizde ki çalgı yapımcılarının yurt dışındaki teknolojiye yabancı kalmaması için çeşitli kolaylıklar sağlanmalı ve çeşitli teşvikler verilmelidir. Müziğe meraklı ve müzikle uğraşan herkesin istediği çalgıyı yaşadığı yerde kolaylıkla bulabilmesi, müzikteki gelişimin ön koşulunu oluşturmaktadır.

Not: Bu çalışma 7-9 Kasım 2013 tarihlerinde Antalya’da 22 ülkenin katılımıyla gerçekleşen, “WCEİS-2013 2. World Conference on Education and Instructional Studies”da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Çakırer, H. Serdar ve Oter, T. (2009). Geçmişten Günümüze Ud Yapımcıları ve Ud Yapımında Kullanılan Yöntemler. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, (27), 309.

Işık, Seher T. ve Uslu, R.. (2012). Türk Müziğinde Ağaç ve Çalgı Yapım Bibliyografyası. *Acta Turcicaa Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi*. Yıl IV, Sayı 2-2, Temmuz 2012

İmik, Ü.. (2007). *Sosyal Statünün Müziksel Beğeniye Etkileri. Yüksek Lisans Tezi*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kalender, N. (2001). Çalgı Yapım Bakım ve Onarımı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 14, (1), 160.

Karabıyık, A. K., (2011). *20. Yüzyıl’dan Günümüze İstanbul’da Kentsel Türk Makam Müziği Çalgı Yapımcılığında Karşılaşılan Sorunlar ve Giderilme Yolları*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 3.

Kınık, M. (2011). Türk Halk Müziği Çalgı Topluluklarının Yapılanması ve Bağlama. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Sayı: 30 Yıl: 2011/1 (211-234 s.).

Ögel, B. (1987). *Türk Kültür Tarihine Giriş 9*. Ankara. Kültür Eserleri Dizisi: 46. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 734.

Tanrıkorur, C. (2003). *Osmanlı Dönemi Türk Musikisi*. İstanbul: Dergâh Yayınları. 56.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. 2. baskı. Ankara: Seçkin Yayınevi. 39,198.